

Schol. zu TBr. 466, 2. — Vgl. गोलाङ्कुलः.

परिवर्तनीय (vom caus. von वर्त् mit परि) adj. *umzutauschen, umtauschbar*: रसा रसैः परिवर्तनीयाः KULL. zu M. 10, 94.

परिवर्तिका (von वर्त् mit परि) f. *Verengung der Vorhaut, Phimosis* Scuca. 1, 296, 18. — Vgl. परिवर्ति.

परिवर्तिन् (wie eben) 1) adj. a) *sich herumdrehend, sich herumbewegend*: द्रुतमत्तशःररि ते सततं (मे) परिवर्तिनः MBh. 3, 12943. तस्याः सुचिपुला दीर्घा वेष्ट्याः परमस्थियाः । दश्पते कम्पिता वेणी व्यालीव परिवर्तिनी ॥ R. 5, 26, 2. — b) *umlaufend, einen Kreislauf machend, sich stets wieder erneuernd, stets wiederkehrend*: परिवर्तिनि संसारे BHARTR. 2, 24. PĀNKAT. I, 33. अतिकम्यात्वीस्तास्ता विषमाः परिवर्तिनीः । उद्दर्शी इव संप्राप्त श्रोकापुष्टविषयं च मः ॥ KATHĀS. 20, 39. — c) *wechselnd, übergehend in*: का न प्रद्वय्येहुः खेन सुखपरिवर्तिना KATHĀS. 22, 252. — d) *an einem Orte oder bei, um Jmd verweilend, — sich amhaltend, — sich befindend*: अन्यासः N. 11, 20. अद्वैर् MBh. 3, 11094 (S. 605). R. 6, 77, 24. समीपः 97, 11. पृष्ठतः परिवर्तिन्या (परिवर्त्या MBh. 1, 7704) SUND. 3, 26. मातृपार्श्वः RAGH. 11, 9. मञ्चितः R. 6, 103, 16. कापुष्टपरिवर्तिकलस्वरभूत्यगानं Cīc. 9, 54. नाथेनानुगतो विद्वान्प्रियेषु पारवर्तिना MBh. 18, 974. सुग्रीवः im *Gefolge des S. seiend* R. 4, 13, 11. — 2) f. °नी (sc. विषुति) *eine Litanie nach der Formel abc abc abc* PĀNKAT. Br. 2, 2, 1. LĀTJ. 6, 1, 18. 2, 16. 7, 1, 14.

परिवर्त्मन् (प० + व०) adj. *ringsum gehend, — sich erstreckend*: एतैव परिवर्त्मनाम देवयज्ञनम् KĀTJ. 28, 2. KAU. 16. परिवर्त्मानुलोमं नाभिदेश दर्घमास्तृत्याति 44.

परिवर्धन (vom caus. von वर्ध् mit परि) n. *das Vermehren, Vergrößern, Vervielfältigen*: पश्चानाम् M. 9, 881. कोषस्य MBh. 2, 985. लब्ध्यत् KĀM. NITIS. 13, 57.

परिवर्धित partic. praet. pass. vom caus. von वर्ध् mit परि (s. das.); davon °के *ausgezogen* (in sentimentalier Sprechweise): श्यामाकुमुष्टिपरिवर्धितको बहाति सो अयं न पुत्रकृतकः पद्वो मृगस्ते Cīc. 89.

परिवर्त्मन् (प० + व०) adj. *gepanzert, gerüstet* LĀTJ. 3, 10, 6.

परिवर्ह, °वर्हण् und °वर्हकृत् s. u. परिर्भूत् u. s. w.

परिवसथ (von वस्, वसति mit परि) m. *Dorf* H. 961.

परिवर्ह (von वर्ह् mit परि) m. N. *eines der sieben Winde* (vgl. u. वर्षावर्ह) MBh. 12, 12412. HARIV. 12788. Cīc. 163. BRAHMĀNDĀ-P. beim Schol. zu Cīc. 165. N. *einer der sieben Zungen* (masc.!) *des Femers Collebr. Misc. Ess. I, 190.*

परिवार् (von वर्द् mit परि) m. 1) *Nachrede, Tadel* H. 271. an. 4, 141. MED. d. 49. HALJ. 1, 148. AV. 19, 8, 4. M. 2, 179. 201. 7, 47. JĀG. 1, 33. MBh. 5, 1168. 1725. °दं बुवाणः 12, 4224. °दं कर् 13, 2100. 2107. 4984. °कथा 14, 1003. 1029. °दात् — वाचं रत् HARIV. 14686. °दो हिते देवि महालोके चिरिष्यति । पर्दि u. s. w. R. 2, 35, 30. लोकतो इपि हिते रत्यः परिवादः 36, 30. 75, 27. 3, 22, 34. KĀM. NITIS. 5, 41. MRKEK. 55, 23. 78, 15. SPR. 174. RAGH. 14, 86. °कर् MĀLAV. 11, 21. पर्° PĀNKAT. III, 115. TATTVAS. 20. Schol. zu KĀTJ. Cr. 25, 4, 9. MĀRK. P. 23, 110. 34, 39, 84. धीरा: परस्य परिवादगिरः सहस्रे PRAB. 74, 7. परि° AK. 4, 1, 5, 13. गुरोऽपत्रं परिवादो निन्दा वापि प्रवर्तते M. 2, 200. MBh. 1, 4204. 3, 17335. 5, 1286. 1723. 13, 6006. KĀN. 30. RAGH. 5, 24. गुरोः प्राप्तः परिवादो न थो-

IV. Theil.

तव्यः कथं च न Cit. beim Schol. zu KUMĀRAS. 5, 83. ब्रधात्यार्पयतिवाद् खलसंवादप्रद्वला KATHĀS. 24, 210. Spr. परीवादस्तथो u. s. w. — 2) *ein Werkzeug zum Spielen der indischen Laute* H. a. n. MED. परि° GĀTĀDE. im CKDR.

परिवाटक (vom caus. von वट् mit परि) m. *Lautenspieler* P. 3, 2, 146. अविवद्वीणा परिवाटकेन Schol. zu P. 4, 1, 58, Vārtt. 2 und 7, 4, 1, Vārtt. 3.

परिवाटिन् (von °वाटित, partic. praet. pass. vom caus. von वट् mit परि) wohl dass. gaṇa इष्टादि zu P. 5, 2, 88.

परिवादिन् (von वट् mit परि) 1) adj. P. 3, 2, 142. *Böses redend von Andern, Andere tadelnd* MBh. 7, 2592. — 2) f. °नी *eine stebensalige Laute* AK. 4, 1, 7, 3. H. 288. HALJ. 1, 96. RAGH. 8, 35. Cīc. 6, 9.

परिवापै (von वप् mit परि) m. gaṇa कुमुदादि 1. und प्रेतादि zu P. 4, 2, 80. 1) so v. a. लाडा: *geröstete Reiskörner* Ait. Ba. 2, 24. TBr. 1, 5, 44, 2. TS. 3, 1, 10, 1. 6, 3, 12, 4. 7, 2, 10, 4. Ācv. Cr. 12, 8. Kāth. 34, 11. VS. 19, 21, 22, wo परि° gelesen wird; vgl. VS. Prāt. 3, 128. Nach andern Erklärern so v. a. दृष्टि Schol. zu Kātj. Cr. 8, 9, 27 und Cāñkh. Cr. 8, 2, 14. — 2) *Hausgeräthe*, = परिच्छद् AK. (परि°). H. a. n. MED. — 3) *das Aussäen*, = पूर्यति AK. 3, 4, 10, 132 (परि°). H. a. n. 4, 208. MED. p. 26. — 4) *Wasserbehälter*, = सलिलस्थिति AK. (परि°). = जलस्थान H. a. n. MED. — Welche Bedeutung aber hat das Wort MBh. 5, 3822?

परिवापा (vom caus. von वप् mit परि) n. *das Scheeren* H. 923. P. 5, 4, 67.

परिवापिक् adj. von परिवाप gaṇa कुमुदादि 1. zu P. 4, 2, 80.

परिवापिन् desgl. gaṇa प्रेतादि zu P. 4, 2, 80.

परिवाप्य und परो° adj. *dem der Parivāpa (s. परिवाप 1.) gehört* KĀTJ. Cr. 8, 9, 27.

परिवार् (von वर् mit परि) m. 1) *Decke*: रथस्य MBh. 8, 1474. — 2) *Umgebung, Gefolge, Begleitung*; = परिच्छद्, परिज्ञ (auch als verschiedene Bedeutungen) AK. 3, 4, 25, 167. H. 715. an. 4, 267. 3, 661. MED. p. 282. HALJ. 2, 151. राजा: MBh. 2, 2384. 3, 10551. 12, 3471. 13, 7716. HARIV. 2018. °सहस्राणाम् R. 6, 13, 19. KĀM. NITIS. 4, 10, 11. Cīc. 21, 2. MĀLAV. 19, 2, 45, 21. Cāñk. zu Brh. Ār. Up. S. 301. KATHĀS. 6, 118. 11, 54. 24, 125. 28, 43. 38, 104. 49, 167. 169. MĀRK. P. 70, 10. PĀNKAT. 12, 20. 66, 4. 105, 7. 130, 17. 148, 15. ed. orn. 55, 11. HIT. 9, 15. 73, 19. Git. 2, 7. PRAB. 27, 1. यानम् — परिवार्शोभि RAGH. 6, 10. शाश्वः: ग्रन्थाणापरिवारः MRKEK. 23, 25. कृषि, पाष्णपाल्य, बाणिज्य, संधि, विघ्रह u. s. w. ist *das Gefolge des* शर्व, पावदिहृ रम्यमुड्जलं वस्तु *das des* काम Daçak. in BENF. Chr. 182, 20. fgg. मदनदुमनविकिशलय० umgeben von Git. 8, 5. रेवतो इश्वार्देवा मृगाक्षीडापरिवारः VARĀH. Brh. S. 58, 56. Ausnahmsweise pl. MBh. 5, 4749. HARIV. 13572. Am Ende eines adj. comp. f. शा PĀNKAT. 184, 5. Cūk. in LA. 45, 1. श्रूरपरिवारता KĀM. NITIS. 8, 11. परिवारोक्त KATHĀS. 24, 83. परीवार् AK. 3, 4, 25, 171. N. 26, 1, 20. MBh. 1, 570. 2059. 9, 1658. 12, 5825. 13, 7703. 15, 720. HARIV. 3147. R. 3, 42, 7, 14. RAGH. 15, 16. KATHĀS. 36, 58. 43, 210. भयमोहुः adj. (कालचक्र) MBh. 14, 1244. — 3) *Degenscheide* H. a. n. MED. परि° AK. 3, 4, 25, 171. H. 783.

परिवारणा (wie eben) n. 1) *Decke*: वैयाप्र० (रथ) MBh. 5, 2937. 4746. 7101. 6, 3174. 8, 3951. लग्नस्थि० mit Haut und Knochen bedeckt so v. a. nur aus Haut und Knochen bestehend 15, 142. — 2) *Gefolge, Anhang*: